

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

LÓCZY, Lajos

Nagyszatnai Fischer Lajos báró levele † 1892. július 19-én / Letter from
Baron Lajos Nagyszatnai Fischer † July 19, 1892

Eredeti közlés / Original publication:

Földrajzi Közlemények, 1892, 20. évf., 7. füzet, 366–368. old.

Elektronikus közlés/Electronic publication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.002.473

Dátum/Date: 2017. november / November 12.

filename: loczylajos_1892_FischerBaroLevele

Az elektronikus közlést előkészítette

/The electronic publication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

LÓCZY, Lajos: Nagyszatnai Fischer Lajos báró levele † 1892. július 19-én
/ Letter from Baron Lajos Nagyszatnai Fischer † July 19, 1892, *AHU
MATT*, 2017, **pp 1–5. old.**, No. 000.002.473, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közkönyvtárakban / In public libraries

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, Fischer Lajos báró, fiatal természettudós, aki nem-
csak a tudományban mutatott tehetséget, de a rabszolgaság elleni harcban is
feladatot vállalt, igen fiatalon vált a nehéz afrikai egészségügyi körülmények
áldozatává

African studies in Hungary, Baron Lajos Fischer, a young scientist who did
not only perform talent in science, but also has undertaken a task in the fight
against slavery, became very young the victim of severe African health con-
ditions

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-
TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC
SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian,
Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk
vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free
but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók,
kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattá-
ri szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag
anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve
ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevé-
kenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian
Union is a non-profit organisation that has created this electronic database
for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of
this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of
Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the
other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African
themes in its entirety from the beginning until the present day.

NAGYSZALATNAI
FISCHER LAJOS BÁRÓ LEVELE

† 1892. július 19-én

LÓCZY, Lajos

Földrajzi Közlemények, 1892, 20. évf., 7. füzet, 366–368. old.

A nyári hónapokban végig járta hírlapjainkat azon hír, hogy az afrikai kutatásnak ismét áldozatul esett egy tudományos utazó. Ez alkalommal egy honfitársunkról van szó, Nagyszalantai Fischer Lajos báróról, ki a múlt év őszén vezette a német rabszolgaság elleni társaság expedícióját Zanzibárból a Victoria Nyanza tó mellékére. (Lásd elnöki jelentés 1892. I. f. 48. 1.)

Egyidejűleg e hiobhír elterjedésével jutott hozzám Fischer bárónak Njigiesiben május 19-én kelt levele, melyet mint az elhunynak posztumusz iratát közlök.

Báró Fischer saját költségén szerelte föl magát, és a megküldött jegyzék szerint tudományos segítő eszközei, valamint természetrajzi gyűjtésekre szánt előkészületei mintaszerűek valának.

A berni nemzetközi földrajzi kongresszuson ismerkedtem meg Fischer báró úrral; az egész kongresszusi idő alatt együtt valánk, és a berni felföldre is együtt intéztünk egy élvezetes és tanulságos kirándulást.

Kölcsönös bizalmasságot és bensőbb baráti viszonyt fejlesztett közöttünk a berni tartózkodás; részemről nagy tiszteletet és föltétlen bizalmat támasztott Fischer úrnak úgy egyénisége iránt, mint vállalkozásának nagy eredményei reményére is; mert ritka alapossággal és körültekintéssel buzgólkodott utazásának előkészítésében.

Többszörösen fájlalom tehát elvesztét; a tudományos utazót, a honfitársat és a barátot gyászolva benne. Levelének közérdekű része így szól:

Expedition an der Victoria-Ny ama.
— *Im Auftrage der deutschen Antisklaverei-Lotterie.*
Njegeszi pr. Bukumbi, (1892.) 19, 5.

Igen tisztelt tanár úr!

Fogadja köszönetemet soraiért, melyek április 4-én értek el Taborába, hol egy egész hónapig kellett tétlenül hevernem és a hordárhiány miatt Ugogoban visszahagyott expedíció-részemet bevárnom.

Útiterveim némileg megváltoztak találkozásunk óta, amennyiben augusztus végén (1891) Berlinbe lettem citálva, ott mint volontair és souschef beléptem az expedícióba és, vezetőnk hirtelen halála következtében vezetője lettem az egész vállalatnak.

Október 1-én hagytam el Nápolyt és 20-án értem Dar el Szalaamba.

Itt kezdődött a baj, amennyiben meghűlés következtében rheumatizmust kaptam, úgy hogy alig bírtam mozogni, vegyen hozzá még egyéb fájdalmas akut és chronikus egészségi fogyatkozásokat, hogy elképzelhesse mily kínok között utaztam, eleinte legalább, karácsonyig. Mrogoro misszió állomáson az erős lázroham mintha egyszerre elvette volna fájdalmaimat, legalább december 27-én már néhány órát, és ezután egész napi meneteket képes voltam gyalog megtenni.

Mupvapvában vissza kellett hagynom első tisztemet a tervek nagyobb részével, a többivel nagyobb bajok nélkül megjöttem Taborába március 11-én és nagyon jól fogadtattam Sigl-től, — bécsi fiú, az egykori híres mozdonygyártó fia, ki most állomásfőnök Taborában. Innen április 14-én összes karavánommal elindultam, és május 4-én jöttem ide Bukumbiba. A misszió fióktelepét, Njegeszit azonnal kivettem, miután üresen állott. Nagyon meg vagyok vele elégedve minden tekintetben. Nem csak, hogy mindent a lehető legkényelmesebben fedél alá tudtam hozni, de még szép nagy kertünk is van, ahol minden pompásan terem, még európai burgonya is! Az élelmi szerek itt roppant olcsók, s így remélem, hogy ittlétünk nem lesz drága.

Geológiai szempontból Kelet-Afrika a legunalmasabb része Földünknek, mellyel idáig megismerkedtem: grániton, lateriton és homokon kívül mást az ember itt nem lát, kivéve itt-ott geiszt, ezt is csak elvétele.

A legnagyobb élvezettel gondolok vissza szép svájci utunkra. Remélem, ha élve visszakerülök, meglátogat egyszer Karinthiában.

Viszontlátásig szívből üdvözli híve

Fischer

Az afrikai utazóknak ismételve érkezett költött holt hírük. Fischer báró halálának híre azonban olyan határozott formában közöltetett, hogy annak valóságában alig-alig lehet kételkednünk. Bárha tévednénk. Honfitársunk elhunytáról közelebbi adataink még nincsenek. Mihelyt hozzájuk jutunk, nem fogunk késni olvasóinkkal veszteségünkről bővebbet közölni.